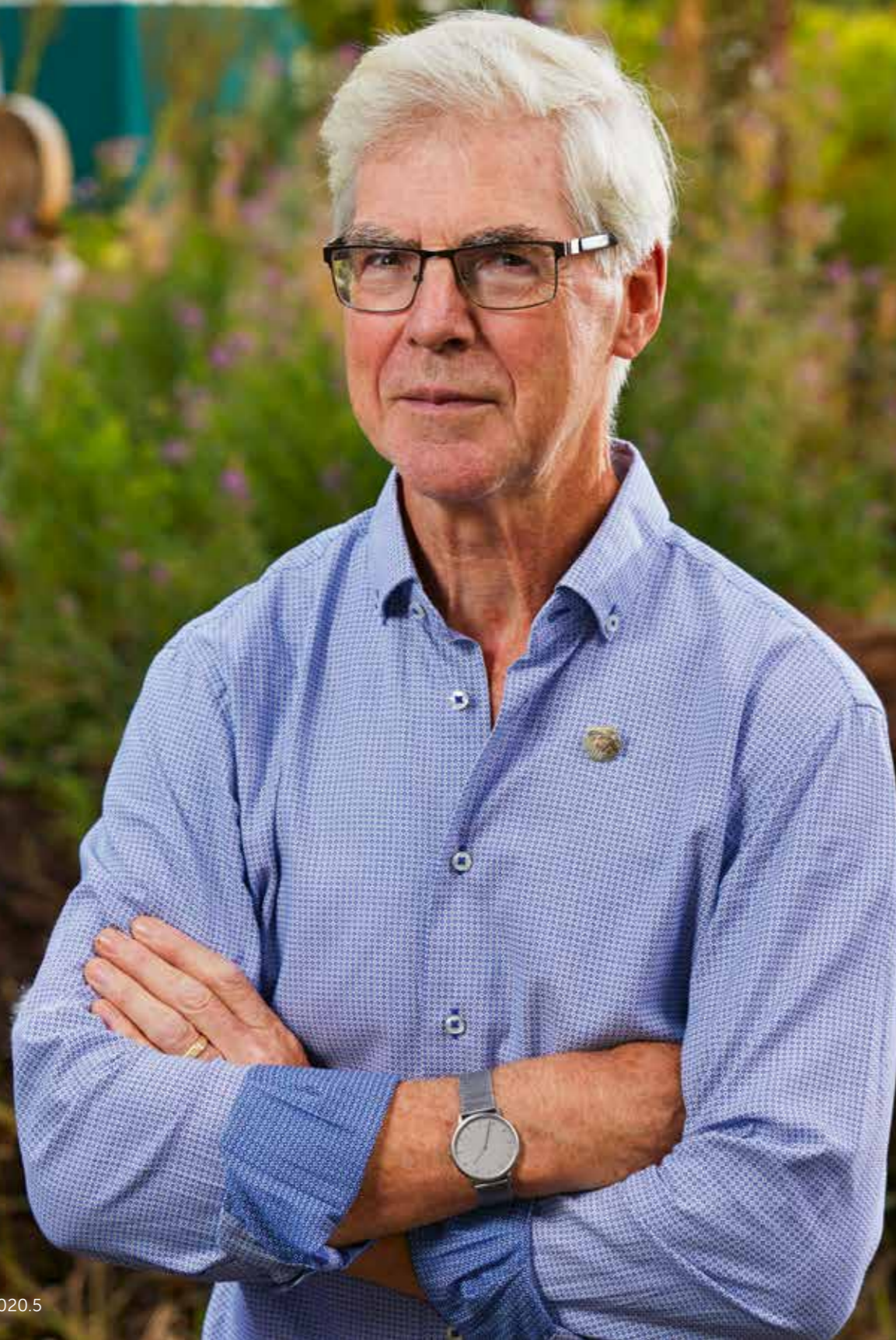

“Ik wil geen bobo zijn.”

Interview met Jaap Smit

Jaap staat erop dat hij mij ontvangt in het ‘Deutsch-Niederländisches Bienenzentrum’, vlak over de grens bij Emmen, een tamelijk indrukwekkend, rondom een zeshoekig grasveldje met bloeiende lindebomen aangelegd gebouwen-complex. Er is een vergader- en presentatieruimte, een tentoonstellingszaal, er zijn kapschuren met bijenkasten, er zijn terrassen en allerlei hoekjes en veldjes met eigen ‘thema’s’ en toepassingen. Dit smeekt om een volgend artikel, maar nu eerst oud-schoolmeester Jaap Smit (1943) uit Groningen.

Tekst Bart de Coo, foto's Richard de Bruijn

Zijn er grote verschillen tussen Duitse en Nederlandse imkers?

Duitse imkers, vooral de wat oudere, ook als ze nieuwe imkers zijn, die willen meteen flink wat volken hebben, die denken al gauw, het moet ook wat opleveren. Bij Nederlanders zie je dat ook wel, maar die zouden toch nooit vijfhonderd kilometer reizen met de bijen. Duitsers doen dat gerust. Aan de andere kant, we hadden hier kort geleden een groot gezelschap Duitsers en dan merk je toch dat de motieven om te imkeren daar net zo ver uiteen lopen als hier.

Heb je van je vader leren imkeren?

Nee, mijn vader was niet zo'n imker. Mijn opa wel. Vaak kwamen de mensen bij opa een potje honing kopen. Hij had een grote tuin met de nodige kasten erin en dan liet ik van alles zien aan de mensen en dan vertelde ik over de bijen. Mijn vader had wel twee volken of zo, maar die verzorgde ik vooral. Ik imker eigenlijk al sinds ik tien jaar oud was. Ik begon natuurlijk met ‘aalsteren’. Voor beginners blijft dat de beste methode: leer eerst maar eens een beetje met bijen omgaan.

Heb je echt jarenlang een bijenmarkt georganiseerd?

Jazeker, van 1975 tot 2000. We wilden in Groningen-stad een bijenmarkt organiseren, maar we kregen de gemeente niet mee. Pas toen ik in Eelde kwam te wonen, lukte het. We kregen van de gemeente de status van jaarmarkt op de tweede zaterdag van juni. We wilden vooral een gelegenheid scheppen voor nieuwe imkers om aan hun bijen te komen. Maar het was ook gewoon gezellig natuurlijk. We organiseerden van alles, zolang er maar geen patat en frikandellen aan te pas kwamen. Dat wilden we niet.

Waarom ging de markt ter ziele?

De belangstelling was er wel, maar de marktbezoekers hadden altijd zo'n haast. Dus we dachten, we maken er een studiedag van. Ik zou het dus niet ‘ter ziele gaan’ willen noemen. Alles was een noordelijk gebeuren trouwens, zowel die markt als de studiedag. Zodra de NBV er kwam en de landelijke studie-

dagen op poten zette, hebben wij onze studiedag meteen georganiseerd in hetzelfde kader. Zo werd onze noordelijke studiedag in Beilen een landelijke NBV-studiedag.

Wat houdt je al meer dan zestig jaar vast in de imkerij?

Mijn liefhebberij heeft twee aspecten. Ik wil graag prettig met bijen omgaan. Ik wil ook wel eens experimenteren, maar ik wil vooral met een beperkt aantal volken intensief imkeren. Aan de andere kant blijf ik ook schoolmeester; ik wil anderen iets meegeven. Zo ben ik tientallen jaren bijenteeltleraar geweest en ben ik intensief betrokken geweest bij de onderwijscommissie. [In 1960 behaalde Jaap op 16-jarige leeftijd het diploma ‘praktisch imkeren’. Daarmee werd hij de jongste bijenteeltleraar ooit.]

Vertel eens iets over dit ‘Bienenzentrum’

Het is een centrum waar scholing en informatievoorziening plaatsvindt, met de bijen als middelpunt. Het initiatief lag bij Hermann Hüssers, maar die wilde om allerlei redenen samenwerken met Nederlanders, ook met het oog op subsidieverstrekking en sponsorwerving; internationale samenwerking stimuleert men graag. Er was overigens al grote belangstelling over en weer tussen Nederlandse en Duitse imkers. We organiseerden al Duits-Nederlandse studiedagen bijvoorbeeld.

Waar sta je nu als bijenman en ‘organisator’?

Ik wil geen bobo zijn. Ik weet nog dat ik mee mocht naar de onderwijscommissie van de VBBN. Dat was een stelletje oude heren, net als ik nu zelf ben. De voorzitter wist het zo te manipuleren dat de vergadering voorbij was, toen dat onderwerp van een andere cursusinhoud eindelijk besproken zou worden. Ik ben al zo vaak bestuurder geweest, maar nooit zo. Ik wil bij het Bienenzentrum betrokken blijven en op de achtergrond bij nog wat andere zaken, maar niet meer op de voorgrond. ●

Inzet: Gedeelte tuin van het ‘Deutsch-Niederländisches Bienenzentrum’